

til Ord, til Landsværker og Toner, som der høves og maa høves til Jord og Skov og Eng, da vilde det, dersom ellers det Literaire og Kunstneriske er Andet end blot Papir, og hvad derved kan lignedes, være til en stor Skade for Dannelsen, for alt det, som jo skulde være Gjenstand for det Slags Arbejder og det Slags Virksomhed. Hvis det s. Ex. skulde komme dertil, at man ikke maatte afstrykke det Mindste af en Digt-Samling, eller af en Læsebog, uden den saakaldte Eiermands Tilladelse eller Afløsning, da kunde jo en Forlægger udgive de Værker, han engang havde faaet Ret til, saa slet og til en saa dyr Pris, som han vilde, uden at nogen Anden i mindste Maade maatte trykke det Hele eller en Deel deraf, han kunde fremdeles reent lade være at trykke dem og saaledes skille Læseverdenen ved, hvad den ønskede at have, men man seer let, at derved vilde skee den allerstørste Skade, og jeg vil sige Uretfærdighed mod dem, der dog vistnok have Ret til at benytte, hvad der aandeligt er kommen frem paa deres Moderemaal. Naar der nu ved det nuværende Spørgsmaal er lagt stærkest Vægt paa Theatrenes Eneret til Alt, hvad de engang have faaet paa deres Liste, paa deres Repertoire, da maa jeg allersørst sige, at det har gjort mig meget ondt at see, at vort kongelige Theaters Monopol har skullet kræve Indsigelse mod, at Jeppe paa Bierget blev godt opført i Casino, og naar Sligt blev udvidet til alle andre Theatre, der ere eller kunne komme, saa vil det jo aldeles forhindre, hvad jeg dog troer er et almindeligt Ønske, og hvad jeg mener burde være et Ønske hos alle dem, der sætte nogen Pris paa dette Slags Fornøielse, endfælgelig da hos dem, der troe, at dermed kan udrettes noget Vigtigt, thi en saadan Afspærring vilde da gjøre det aldeles umuligt, at den Dag kunde komme, da et Theater, som et privat Foretagende paa deres Bekostning, som have Lyst til at betjene og benytte sig deraf, da saadanne Theatre, der framspringe af Lysten og Driften og Evnen dertil, gjorde et Theater med Monopol og offentlig Understøttelse overflødig. Det er jo som sagt aldeles umuligt, naar man vil hindre dem fra at kunne opføre de Stykker, som de bedst ere istand til at fremstille, og som

Tilskuerne meest ynke. Alle saadanne Afspærringer vilde, især naar de, som det nu desvære er Tilfældet, ere forenede med et Monopol, aabenbart føre til, at det gaaer i Staa med al den Nydelse og Nytte, som man venter af saadanne Indretninger eller Nandsyttringer, thi under de Omstændigheder kan saa saadanne Foretagender ikke engang holde sig paa det Punkt, de under en friere Bevægelse have naaet, og da langt mindre gjøre noget Fremskridt. Jeg mener derfor, at det slet ikke vilde være godt, om der gjordes noget Overligere til at sikre enten den saakaldte Literaire Eiendom eller Eneretten til de trykte Theaterstykker, der ere komne paa et Repertoire, hvor de maaskee ikke engang benyttes. Om jeg veed ret, har jo saaledes Jeppe paa Bierget ikke i mange Aar været opført, ikke engang Faste Lavnsmandag, som ellers var en sat Ret, og at Theatret dog fremdeles skulde beholde udelukkende Ret til ikke at opføre det, men at hindre dets Opførelse, troer jeg slet ikke var godt. Jeg mener derfor, at vi, dersom der er et saadant Monopol for vort Theater, i den Henseende have meget mere Lovgivning, end vi behøve, og vi skulle vistnok ikke ønske, at den fordobles eller bliver endnu mere mangfoldiggjort. Hvad iøvrigt literair Eiendom angaaer, da kan der jo ikke være nogen Tvivl om, at Boghandlerne jo gjerne vilde søge at faae dette Forhold saa bundet som muligt, uagtet det i Grunden ligesaalet vil være til deres eget Gavn, som den hele Laugstvang er det for Haandværkerne, men det veed jeg, at jeg som Forsfatter og som dansk Forsfatter i det lille Land Danmark maa meget frabede mig, at Nogen saaledes skulde faae Hals og Haand over, hvad jeg har skrevet og ladet trykke, faae en saadan Ret, som i en uberegnelig Grad vilde forhindre baade Udbredelsen, Nytten og Glæden deraf.

Da ikke Flere begjærede Ordet, erklærede Formanden Forespørgslen for sluttet.

Man gif derpaa til det næste og sidste Nummer paa Dagsordenen: Den Behandling af Forslag til Lov om Afhæns-